

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ptholomeo sother. ca. vj

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

principatū. Nunc autē primo vidē in hoc sacerdotē ipſus effigie, et que mihi pmiſit pro uetura cōfido, et p̄terea deū adorant, et hōmīnē veneratus ſum. Et ingreſſus eſt vibē alexander, et in tēplo ſacrificauit deo ſm ſacerdotis oſtenſionē. Et attulerūt ei danielē, i q̄ ſcriptū erat, quēdā grecoꝝ pdictuz perſaz potentiam, et arbitrans de ſe ſcriptū eſſe gauſius eſt. Et in craſtīnū conuocans populū iuſſit petere que uellent. Et ipſis petentibꝫ cōceſſit iudeos ubiqꝫ patrijs ritū legibꝫ, et ſeptimū annū ſine tributis eſſe p̄ter ſabbatū. Et qꝫ ſeptimo anno nō colebat terra. Et ex tēde ad alias ciuitates p̄fectus eſt. Tūc ſamaritae uidentes etus munificentia circa iudeos congnatos ſedicerūt eē iudeoꝝ: originē ſuā ab eſtrāim et manāſſerecententibus. Et poſtulauerūt ut templū eoz in gariziū honoraret, qd̄ in reditu ſe factuz pmiſit. Cūqꝫ peterēt ab eo relaxationē, vij. annū, queſiuit qui eſſent. Et dixerūt ſe hebreos. Cūqꝫ adderet ritū eēt iudei, negauerūt ſe iudeos eſſe. Et reſpōdit, Iudeis tantū hec cōceſſi. Porro nos ſub ſilentio prāſimus, qualiter alexāder dactum uicti et poꝝ, et quomō cōſuluit arboꝝ ſolis, et lune, et cetera am

miratōe digna, que p̄ ceptori ſuo ariſtoreli p̄ eplam indicauit ad ea que circa populuz dei geſta ſunt feſtinātes,

Arboꝝ ſolis et lune Cūqꝫ ſol oriebat̄ tur et ſplendor ſummitate arboꝝ tangebat uſqꝫ ad radices concurtebant, et tūc reſponſuz dabatur

interrogantibꝫ, ubi alexāder de ueroꝝ et ſuis recepit et de morte ſua ſi babilonē intraret, et ita factū ē a ſozore. Sacerdotes ſo qui erāt uentes pomis arboꝝ ſolis et lune quadrūgenos annos uiuebant.

De recluſione decē tribuū et morte alexā dri

Caplm. V.

Taqꝫ cūz uenit

ſet alexāder ad mōtes caſpios miſerūt ad eū filij captiuitatē de cem tribuū. Et edicto em̄ tenebāt egredi nō licere poſtulātes ab eo egredi licētā. Cū qꝫ queſiſſet cauſam captiuitatis, accepit eos reſceſſiſſe apte a deo iſrael, uſtulis aureis imolādo et p̄phetas dei pdictū re eos a captiuitate nō redituros. Tūc reſpōdit qꝫ arti eos includeret. Cūqꝫ anguſta uiaꝫ obſtruc

ret molibꝫ bituminatis: uidēs laborē humanum non ſufficere orauit deū ſiſt' ut op' illō cōpleret. Et acceſſerunt ad ſe inuicē p̄rupra montiū, et fact' eſt locus inebilis. Ex quo liquido apparet nō eſſe dei uolūtate ut exeat. Egredient' tū circa finē mūdī: magnā hoim ſtragem facturi. Et ut ait iosephus, De' qd̄ factuz ē p̄ fidelibꝫ ſuis ſi tantū fecit p̄ inſidelibꝫ: rediſſet alexander i babilonē ſup̄to ueneno uſum lingue amiſiſit, et extremā uolūtate ſuam ſcripto expreſſit. Et noluit monarchia ſuā in aliquē tranſſerre ne aliquis par ei i potētia apd̄ poſteros legeret, et xij. q̄s ab adoleſcētia ſua ſocios habuerat regni ſucceſſores iſtituit. Hec autē iſtitutio nō ſtetit. Nā iſtū, ex hīs tantū alijs abieciis regnauerūt, ſicut in hiſtoria daniel' eſt p̄p̄heſum. Doroꝝ tuus eſt autē cū eſſet annoꝝ, xxx. duoz, et xij. annis regnauit, Et dō a q̄buſdā qꝫ, alexādras edificauit p̄ nūero ānoꝝ q̄bꝫ regnauerat. Ipe in amone cōdidit parathoniū, i. ſtuſis ſue iudiciū, ſarcū triumphalē.

De ptholomeo ſorber. Caplm. VI.

Regnauit poſt

e cū in egypto ptholome' q̄ p̄gno minar' eſt ſorber. Qui cū regno no adieciſſet ſyriā, apoſuit ut adieceret et iudeā. Et aſcēdens in hierlm die ſabbati, ſcēſes ea die iudeos arma nō moruros ſub ſimulatione ſacrificādī deo: nullo tradicente ſtrauit, Un' ſm iosephū ut ait ouidiū, ſaba tar chides iudeos ridiculos appellauit, q̄ p̄ ſuſperſua ſupſtitione graue dominū ſuſtinuerūt. Ptholome' nāqꝫ mltos de iudea et gariziū captiuos trahēs ad egyptū rediſt, Et uē diſtōi exponēs eos a negotiatoribꝫ nationū diſtracti ſunt et diſperſi. Et p̄ hāc captiuitatē licet nō fuerit generalis, diſſuſus diſpſi ſūt in nationes. Un' in actibꝫ aploꝝ legiſ cōueniſe in hieruſalē iudeos ex omni natione q̄ ſub celo eſt. Iado pōtifiſci ſucceſſit fili' el' ontas cui ſucceſſit fili' eius ſimon iuſt', cui ſucceſſit ſiſ frater ſuus eleazar' p̄ ontia filio ſimonis adhuc puero.

Incidentia.

Et tpe ap' claud' cec' rome claruit, q̄ aquas claudias, als calidas induxit, et uiaꝫ apiam ſtrauit. Theoꝝ phzaſt' p̄hs claruit, q̄ Quia p̄ hoc nūez a diuinitate loq̄ndi ut ait ciuū dephendūt.

clero nomē accepit, censu rome agitato inē
ta sunt cluiū. cc. lxx. milia cōclite sunt a roma
nis ariminū et beneuentū.

De Ptolomeo philadelpho,
Caplm. VII.

Est Ptolome

Pum sother regit in egypto phi
ladelpho. Hic studiosus et libro
rū cupidus demetriū bibliothecae suae praefectū
Lūcū quesisset ab eo de nūero librorū. xx. mil
lia adesse respōdit, s; paulo post tpe vsq; ad
l. milia posse puenire dixit Et nunciatū sibi
dixit apud iudeos esse legē ore ipsius dei edī
tā et digito ipsi scriptā p q̄ summope labo
randū esse dicebat vt in grecū uersa eloqui
um i arcibus regalibus haberet. Hec em̄ erat
lex dī quē philosophi zena dicūt. id est. viue
tem. zeni em̄ viuere vel vitā sonat. quē vul
gus appellat ionē Et ad ostendendā legē ei
scritatē addidit q̄ nō nisi a dei viuētis cultu
ribus trāferri potuisset. Hā et theopompus
cū hysto. ijs quas scribebat eas voluisset in
serere p̄sus est in amētā per dies. xxx. The
otecus quoq; p̄ causa eadē factus est cecus. et
penitētes sanati sunt Et suggestit regi vt scri
beret pontifici iudeorū. vt iudeos hebrece et
grece lingue p̄tos ad ipm̄ dirigeret cū lege
dei quā ad eā trāferendā sufficeret. Quō vt i
petraret munera cū epistolā mittēda censuit.
Aderat sibi aristens. q̄ lōgo tpe iudeorū cala
mitatī cōpatiēns oportunitate liberādī eos
inuēta ait. Quō qd̄ postulas obrīnebis tot
iudeis in regno tuo seruētib; Solue itaq;
eos et nihil grati erit pontifici iudeorū. Hec
ob h̄ qd̄ dico me iudeorū affīnē estimes s; qz
scio tua interesse si factorē omnīū deū hono
raueris Et liberauit rex d̄ iudeis. c. xx. milia
dās dñis eorū. p̄ capite. c. xx. drachmas argē
ti Cūq; dixisset rex hoc magnū esse dixerunt
Magnū qd̄ est sed nō regi munifico. Tūc
scripsit rex eleazaro in hūc modū. Bene tuā
que sc̄ nos erat libertate donauī arbitrās
hoc deo esse iocūdū. quoz quosdā milite af
signauī. alios qz fidē approbauerā cōstitui
in palatio. Leges p̄o vestras in nostra bibli
otheca reponere decreui. Bene ergo facies
mittēdo nobis viros sentozes qui valeāt in
pretationez earū caute nobis relinq̄re. Trā
missi mō argenti. c. talenta. p̄ imolationib; fa
ciēdis et separauī. l. talenta auri ad crateras et

libatoria faciēda. et gēmas sine numero ad
artificiū optione. Tu manda nobis q̄ et his
volueris fieri quod grati ap̄lectemur Tūc
mittēs ad eū eleazarū. qd̄ postulabat refero
psit ita. Ad interpretandā legē quā postulas
missi viros sentozes d̄ vnaquaq; tribu. vi. le
gem ferētes. Tūc autē
pletatis erit v̄l iusticie
ad nos eā caute remit
tere. Hi sunt. lxx. inter
pretes. qui licet. lxxij.
fuerint more sacre scri
pture. lxx. dicūt q̄ mo
dicū numerū si sup̄ ali
quā summā superere
scit sepe subitcet Qui
cū venissent ad regem
benigne ab eo collecti
sunt. nō tamē ad regē intrōmissi vsq; in dies
quintū Im̄inebat em̄ a die solennitas triū
phalis p̄ triūpho s; qd̄. quē maiores sui
eadē die habuerāt. Ea igit die suscepit eos
quos corā vniuersitate principū decreuerat
honozare. Post receptionē p̄o duodecim die
bus fuerūt cum rege. et sc̄scitatus est ab eis q̄
i corde suo disposuerat. et p̄cipue de duob;
d̄ p̄gnitōe dei. et gubernatiōe regni. Cūq; in
struxissent eū de regni am̄inistratiōe. plenē
disputauerūt de vno deo colendo. et q̄ nulla
creatura de eēt. Inde est q̄ vbi cūq; occur
rit eis de trinitate. v̄l sub silentio trāstulerūt
vel in enigmate trāstu
lerūt ne tres deos colē
dos tradidisse videren
tur. Sim̄iter et de incar
natiōe verbi faciētes.
vt in esata Qui cū dis
cisset puerū nobis na
scitū. et addidisset. vj
eius noīa quoz. vnuz
est deus. p̄ illis sex no
mīnib; trāstulerūt ma
gnū cōsilij angelus. ne
viderent tradidisse ho
minē deificatū. Tūc
ostenderūt regi rotulū
quē attulerāt. Hec inf
ficiēbat admirari rex
chartaz. tenuitate et cō
paginationē. q̄ oculis
deprehēdi non posset

Quia rsi dece tris
bo capte fuerūt mil
ti tñ latuerant qui
fugerāt in hierlm̄
qd̄ etā ad samari
ritanos. p̄pter quas
cōmixtiōne samari
tanū dixerūt se eē he
breos. vt sup̄ capit.
iij. per idē tempus

Un̄ in esata. et vo
cabit nomē ei am
mirabilis psillat
de fortis pater fu
turi seclī. princeps
pacis Pro his om
nib; trāstulerūt ma
gnū cōsilij angelus. q̄
trāstatiōe vsus est
gregori? qui ecclē
asticū officiū ordi
nauit quoz trāstati
one vsus vbi cūq; v̄l
posteri v̄l alterius
auctoritatē inducēt
cū tñ ecclēsia trāstati
ōe hiero. v̄l vul
gari v̄t i his om
nibus.